

Kako bi se plačevala članarina za tako reformirano Slov. Šolsko Matico in ako je zgornje izvajanje možno uresničiti, je seve stvar društvenih zborovanj, skupščine itd. Mislim pač, da je vse učiteljstvo že toliko zrelo, da ne bo treba iskati kakšnega prisila

Številke govore...

Že na zborovanju gornjegrajskega društva v Smartnem ob Dreti dne 8. marca 1930. je bilo sklenjeno (po predlogu tovariša Kotnika), da se napravi statistika, koliko letnih izdaj, mesečnikov, tednikov in dnevnikov ima članstvo naročeno, ali koliko prostovoljnega narodnega davka to učiteljstvo plačuje. — Evo statistike:

Število članov	Vrsta	Število izvodov	Skupna naročnina Din
33	Letnih izdaj	83	3340
	Mesečnikov	125	8030
	Tednikov	40	2410
	Dnevnikov	22	6360
		270	20140

Ta statistika se nanaša na 33 članov. Povprečno pride letno na enega člana 610 dinarjev.

Poročen učiteljski par ima naročeno največ, vsega 23 (izdaj). Najvišje število neporočenega pa je 17. — Najmanjše 4.

O učnem načrtu za narodne šole.

Pod tem naslovom priobčuje tov. Jov. Telebaković v »Narodni Prosveti« naslednji članek, ki ga zaradi aktualnosti prinašamo v prevodu:

Projekt učnega načrta je zgotovljen. Mnogi so sodelovali pri tem delu, dajali so material, odredili obseg in razpored gradiva med nižjo in višjo narodno šolo. Tudi sam sem sodeloval pri izdelavi tega projekta, slučajno pri uvedbi novega učnega predmeta. To delo je bilo nekoliko težje, ker ni bilo od prej nikakega osnutka, medtem ko se je dalo pri drugih predmetih le nekaj dodati ali odvzeti, ali pa snov le nekoliko spremeniti. Vendar pa je to v primeri s prejšnjim vse novo.

Vedel sem, da bodo obdelali tudi drugi isti predmet in v istem smislu, kot pri drugih predmetih, zato sem se zavedal, da samo delno sodelujem pri tem delu in da se bo v naši prosvetni centrali vse to čistilo toliko časa, dokler se ne napiše ono, ki se imenuje učni načrt. Kakšno bo to delo, je odvisno od stališča, ki ga zavzamejo oni, ki stvar urejajo in od skušenj pridobljenih pri delu v narodni šoli.

Zavedam se pa, da se pri takem delu tudi izkušeni ljudje ne morejo zediniti.

Pri tem delu je zelo težko priti na objektivno pot, ker človek zapade čisto tudi nehoti v subjektivnost, kar pa postane lahko škodljivo.

Sestaviti nov učni načrt, pomeni toliko, kot postaviti glavni temelj šoli za daljšo dobo, iz česar sledi, da se potem vzgajajo nove generacije take ali drugačne.

Nepopolen učni načrt rodi lahko razne posledice. Prosvetne delavce privede lahko v tak položaj, ki nadkriljuje njihove delovne moči, bodisi kvalitativno, ali pa po kvantiteti učne snovi in načina učnega postopka. Ravno tako se lahko zgodi, da pusti učni načrt, s svojo količino snovi, neizpolnjen velik del delovnega časa in to na škodo učencev. Nepotrebna snov v učnem načrtu se lahko paralelizira s kvaliteto snovi. Upoštevati je treba, da pride pri tem delu lahko do nepravilne razdelitve učne snovi z ozirom na starost otrok, ali pa na lokalne razmere pri pouku. Ni potrebno še posebej opozarjati na to, da lahko nastane, zaradi nedostatkov v učnem načrtu, nesporazum med učiteljem in nadzornikom. Kako važni momenti se torej lahko skrivajo v besedah »Učni načrt«!

Uvideni učitelji in vsi funkcionarji, ki jih učni načrt neposredno tangira, se instinktivno plašijo in sprašujejo o njegovi vse-

nega sredstva za točno plačevanje publikacij Slov. Šolske Matic in lista ter bo vsakemu samo po sebi umevna zadeva, da podpre najprej svoje lastne ustanove, ker le v praktični solidarnosti v vprašanih visokega cilja je znak naše zrelosti.

Kakor se iz tega vidi, žrtvuje učiteljstvo našega okraja precejšnjo vsoto za razna letna izdaja, revije in časopise.

Ne smemo pa pozabiti, da tukaj niso vštete druge knjige, ki si jih vsak učitelj in učiteljica ob raznih prilikah nabavi. Uveren sem, da se ne motim, če računam (minimalno vzeto), da izda povprečno vsak učitelj še 250 Din za te knjige. — Torej izda teh 33 članov še posebej za knjige 8250 Din. Sedaj pa še pomislite, koliko plačujemo različne članarine. Samo seštetati je treba! In koliko opravlja učiteljstvo funkcij, ki so zvezane s stroški, funkcij, ki so plačane, učitelj po zakonu itak ne sme opravljaliti.

V Dravski banovini je sedaj približno 2900 članov UJU in če izda vsak približno to vsoto samo za revije, časnike itd. — druge knjige niti ne štejem — potem plača samo učiteljstvo Dravske banovine 1.769.000 Din prostovoljnega narodnega davka.

Vprašanje je sedaj, ali ne zasluži to učiteljstvo, vsled gornjih dejstev, večjega upoštevjanja pri izboljšanju gmočnega položaja? — Oglasite se še s statistiko iz drugih učiteljskih društev. Le tedaj, ko bomo lahko s številskimi dokazali, koliko in kaj delamo, smemo upati, da dosežemo naše upravičene želje.

Za gornjegrajsko učit. društvo: Kotnik, t. č. predsednik.

bini, ker ga ne poznajo. In ko ga bodo spoznali, se bodo ustrašili, kajti katera glava bo mogla razumeti njegovo celotno vsebino z ozirom na čas, na katerega je razdeljen, na otroško starost in z ozirom na vsebino celokupne snovi. Ta učni načrt je treba sestavljati z veliko previdnostjo in s še večjo previdnostjo ga je treba uvesti v šole, ako se ne želi, da se ga bo moralo vsako leto krpiti.

Celotnega sedanjega učnega načrta ne poznam, marveč govorim le načelno in tako bi govoril o njem tudi tedaj, če bi izdeloval vsega sam, ker zaradi poznanja stvari same, ne bi mogel verovati v tem pogledu svoji dovršenosti, kajti to delo je zelo komplicirano. Vsakdo pa, ki to veruje, greši.

V drugih naprednih državah se, posebno v prosveti, celo manjše spremembe učnih načrtov, zakonov ali idejnih osnutkov preizkušajo daljši ali krajši čas, po celih srezih, na poskusnih šolah ali razredih, pod posebnimi pogoji, in šele potem se jih uvede v prakso. Učni načrt za celo državo pa bi v prvi vrsti zahteval preizkušnjo.

Moje mišljenje je:

Ta učni načrt naj se ne uvaja takoj v vse šole v državi. Snov učnega načrta naj bi se razdelila po svojih oddelkih, po vrsti šol, razredov in po splošnih geografskih razmerah in naj se potem dodeli odgovarjajočim šolah in razredih države tako, kot je zamišljal zakonodajalec pri sestavljanju učnega načrta, n. pr. načrt za planinske šole naj se da planinskim, industrijskim krajem, odgovarjajočim načrt, za gospodarsko in kmetijsko močnejše kraje svoj načrt, nižjim njihov, a višjim njihov načrt itd.

Za to preizkušnjo naj bi se vzele šole v raznih krajih domovine. Učiteljev naj bi se pa nikakor ne izbiralo, marveč se vzame one, ki so v dotičnih šolah. Nadzornik bi moral nanje posebno paziti, da vestno izrabljajo delovni čas, da delajo po njegovih navodilih in da z nadzornikom spremljajo glavni tok pouka in vodijo dnevnik in zapisujejo druge potrebne podatke. Zato bi pa kot eksperimentatorji za to leto ne dobili nobene ocene.

Poznavajoč nujnost učnega načrta, ne smem misliti na dveletno preizkušnjo, mogla bi se pa vsaj po enem letu znatno razširiti, vsekakor pa bi že enoletna preizkušnja mogla pokazati neprecenljive podatke o vrednosti učnega načrta. Za ta predlog ni treba denarja, pač pa samo malo dobre volje, malo dela in oprema dotičnih šol z važnejšimi učili.

Delo UJU Poverjeništvu Ljubljana in „Učiteljskega tovariša“ za čimboljši šolski zakon.

(Članki in razprave o šolskem zakonu objavljeni v „Učiteljskem tovarišu“.)

(Dalje.)

1921.:

Kmetijski nadaljevalni tečaj. »Učit. Tov.« št. 1., z dne 6. I., str. 2.

Gospodinjstvi in vzgojeslovni tečaj in njih potreba. »Učit. Tov.« št. 2., z dne 13. I., str. 1.

Rad na novim prosv. zakonima. (Glavni Prosv. svet). »Učit. Tov.« št. 3., z dne 20. I., str. 3.

Šolski člen v ustavi naše države. »Učit. Tov.« št. 9., z dne 3. III., str. 2.

Ustava in šolstvo (dosega popolne edinstvenosti). »Učit. Tov.« št. 10., z dne 28. IV., str. 1.

Načelna vprašanja za zakon o narodnih šolah (objava iz »Narodne Prosvete«), ki naj jih uvažuje glav. prosv. svet pri izdelavi projekta šol. zakona. »Učit. Tov.« št. 28. IV., str. 2.

Centralistična ali avtonomistična zakonodaja in uprava šolstva. »Učit. Tov.« št. 21., z dne 19. V., str. 1.

Kmetijski tečaj in še nekaj. (A. Skulj). »Učit. Tov.« št. 23., z dne 2. VI., str. 2.

Delo za novi šolski zakon (tajniško poročilo na pokrajinski skupščini UJU 3. IX. 1921. »Učit. Tov.« št. 37., z dne 8. IX., str. 1.

Pravilnik o ustroju šol za slabonadrajene otroke. »Učit. Tov.« št. 41., z dne 6. X., str. 3.

Glavne poteze novega zakona o narodnih šolah — (predelana po zastopnikih učiteljstva na podlagi odloka min. prosvete št. 18.115 z dne 28. IV. 1921.) posnetek iz »Nar. Prosvete«. »Učit. Tov.« št. 43., z dne 20. X., str. 1.

Delo UJU za moderen šolski zakon (poročilo na I. drž. skupščini 9. XI. 1921.) »Učit. Tov.« št. 47., z dne 17. XI., str. 1.

Poročilo odseka o načrtu šol. zakona (poročilo na I. drž. skupščini 9. XI. 1921.) »Učit. Tov.« št. 48., z dne 24. XI., str. 2.

Na katerih temeljih bi morala biti izvedena šol. reforma po novem šolskem zakonu. (Temeljna načela šol. reforme. Demokracija šolske uprave in samouprava šolstva. Učiteljske zbornice. Temeljna načela za ureditev gmočnega stanja učiteljstva. Stremeljenja moderne šolske zakonodaje. Reforma učiteljske izobrazbe. Ustava in šolski zakon.) Primerjaj: Reforma šolstva »Učit. Tov.« št. 18. iz l. 1918. »Učit. Tov.« št. 53., z dne 29. XII., str. 1.

IV. Načrt zakona v narodnih šolah. (Izdela g. VI. Radojevič, načelnik odd. za osn. šolstvo v min. prosvete in član prosv. sveta za izdelavo osnovnošolskega zakona.) »Učit. Tov.« št. 53., z dne 29. XII., priloga.

1922.:

Učiteljstvu, ki bo delalo na izpremembi Radojevičevega načrta šolskega zakona. »Učit. Tov.« št. 2., z dne 12. I., str. 2.

Ustanavljanje in organizacija kmetijskih nadaljevalnih šol. — Rohman. (Ustanavljanje — načrt — pravilnik). »Učit. Tov.« št. 7., z dne 16. II., priloga.

Naše narodno prosvetno delo — vzgoja mladine v pošolski dobi. »Učit. Tov.« št. 8., z dne 23. II., str. 3.

Ločitev šolske uprave od politične, ali samouprava šolstva. »Učit. Tov.« št. 11., z dne 16. III., str. 1.

Enotni in okvirni šolski zakon (razprava) za vse šolstvo. P. Flere. »Učit. Tov.« št. 17., z dne 27. IV., str. 1.

Enotni in okvirni šolski zakon (razprava) za vse šolstvo. P. Flere. »Učit. Tov.« št. 19., z dne 11. V., str. 1.

Ernst Haekel za reformo šolstva. »Učit. Tov.« št. 22., z dne 1. VI., str. 1.

Stališče k zadnjemu načrtu šol. zakona. (Poročal P. Flere na seji širjega sosveta 19. VI.). »Učit. Tov.« št. 27., z dne 6. VII., str. 1.

Trgovsko-obrtno in kmet. šolstvo. »Učit. Tov.« št. 28., z dne 13. VII., str. 2.

Trgovsko-obrtno in kmet. šolstvo. (Rohrman) obvezno od 14. leta dalje. »Učit. Tov.« št. 33., 17. VIII., str. 3.

Trgovsko-obrtno in kmet. šolstvo. »Učit. Tov.« št. 36., z dne 17. VIII.

Trgovsko-obrtno in kmet. šolstvo. »Učit. Tov.« št. 39.

Poglavje o prosvetnem delu (reforme šolstva). »Učit. Tov.« št. 35., z dne 31. VIII., str. 1.

Delo za šol. zakon (poročilo na II. drž. skupščini v Sarajevu 20. IX. 1922.). »Učit. Tov.« št. 39., z dne 28. IX., str. 1.

Izjava g. ministra prosvete in stališče k zakonu o narodnih šolah. »Učit. Tov.« št. 41., z dne 12. X., str. 3.

Načrt zakona o mešč. šolah. (VI. Radojevič). »Učit. Tov.« št. 49., z dne 8. XII., str. 1.

Spomenica ministrstva prosvete (nujni sprejem šol. zakona). (28. XI. 1922. Izvršni odbor UJU). »Učit. Tov.« št. 51., z dne 21. XII., str. 2.

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA
MIKLOŠEVA CESTA 14/II.

En gros.

En detail.

Izdava in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno

Splošne vesti.

— **Naročilnice za »Naš rod«** prihajajo po pošti večkrat nefrankirane. Opozorjamo vse one, ki pošiljajo take naročilnice, da mora plačati uprava za vsako tako naročilnico globo, kar povzroča upravi nepotrebne, a občutne izdatke. Prosimo vse poverjenike, da prilepijo na vsako naročilnico znamko in prihranijo s tem upravi nepotrebne stroške.

— **Učiteljska ekskurzija.** Da bi zadostili namenu naše Internacionale učiteljske federacije, ki stremi za medsebojnim spoznavanjem in zbliževanjem učiteljstva raznih držav, je sklenil izvršni odbor UJU prirediti ekskurzijo iz Beograda čez Sofijo v Carigrad in čez Rumunijo nazaj v Beograd. Ekskurzija naj bi se izvršila koncem meseca junija in bi trajala 10 do 12 dni. — Izvršni odbor je ukinil vse potrebno, da se dobi od drž. zav. skozi katere bodo ekskurzisti potovali, vse potrebne vozne olajšave. Ravno tako je ukinil vse potrebno glede cenih prenočišč in cene prehrane. Učiteljstvo iz Bolgarije in Rumunije je odgovorilo, da z veseljem pričakuje naše izletnike. — Zaradi lažjega kretanja je omejeno število izletnikov na 50. Kdor bi se hotel udeležiti ekskurzije, naj javi to izvršnemu odboru UJU v Beogradu. Dački dom, Kralja Milutina ul. br. 66. — Celotni stroški za ekskurzijo bodo znašali približno 2000 Din. — Prijave za potovanje mora imeti izvršni odbor v rokah najkasneje do 5. junija. Natančnejša navodila in dan odhoda bo objavljeno pozneje. S prijavo mora vsakdo poslati tudi 200 Din za ekskurzijski fond in kot garancijo da se s skupno udeležijo potovanja.

— **Vse tovariše in tovarišice** ponovno nujno prosimo, podpišite in pošljite v najkrajšem času »Pristopnice« za Učiteljsko gospodarsko poslovalnico. Kjer se nimate pristopnic, naprošamo šolske upravitelje, naj iste naročijo po dopisnici pri Učiteljski gospodarski poslovalnici v Mariboru.

— **Šolska vodstva pozor!** Letošnji ljubljanski jubilejni velesojem se bo vršil od 29. maja do 9. junija in pada torej še v šolsko leto. Šolska vodstva, posebno ona na deželi, naprošamo Uprava ljubljanskega velesoja, da naj svoje majske izlete uredijo tako, da si bo mladina v zvezi z izletom za mogla ogledati tudi velesojem. Na velesojem bo zbrano vse kar zamore zanimati tudi mladino in dvigati njen narodni ponos. Kajti večina razstavljenih predmetov je ustvarila slovenska roka in slovenski um. Razlaga pod vodstvom strokovnega učiteljstva bo mladini v največjo korist. Za učence vseh šol velja znažana vstopnina po 3 Din, spremljujoče učiteljstvo je vstopnine prosto.

— **»Naš rod«.** Ekspedicijska lista se je tokrat vsled tehničnih ovir za nekaj dni kasnila, kar naj vzamejo poverjeniki na znanje, vendar se je sedaj že pričelo z ekspedicijsko in oni, ki lista še niso prejeli, ga prejmejo v najkrajšem času.

— **Učiteljsko pevsko društvo »Marinković«** iz Beograda je priredilo 10. in 11. maja dva koncerta, in sicer enega v Jagodini in drugega v Mladenovcu. — Ista dva dni je priredil učiteljski pevski zbor UJU v Ljubljani koncert in matinejo za šolsko mladino.

— **Narodni praznik.** Ministrstvo prosvete je aprobiralo z odlokom S. N. br. 717 od dne 10. januarja 1930. pesmarico »Narodni praznik« — 28 eno- do štiriglasih mladinskih zborov in deklaracij patriotične vsebine — in jo uvrstilo v seznam pesmi, ki se edino smejo izvajati pri proslavah narodnih in državnih praznikov. Dobi se v zalogi šolskih knjig »Dravske banovine in v vseh knjigarnah v Ljubljani.

— **† Bradaška Jože,** učitelj v Trzišču je umrl v nedeljo 11. maja. Podlegel je za hrbtne bolezni, ki mnogo mori ravno med učiteljskim stanom. — Rojen je bil v Soči na Primorskem. Njegovo prvo učiteljsko mesto je bilo v Novakih na Cerkljanskem. V Jugoslaviji je služboval v Krškem in Trzišču. Smrt ga je dohitela pri Dev. Mar. v Polju, kjer je bil na bolezenskem dopustu. Komaj 38 let star je podlegel, dasi bi mogel v teh letih ustvarjati še mnogo, mnogo. — Bodi mu zemljaka lahka! Preostalih naše sožalje.

— **Konstituiranje odbora Zveze državnih nameščencev.** V četrtek dne 8. maja 1930. ob 8. uri zvečer se je vršila prva seja novoizvoljenega odbora »Zveze« v društvenih lokalih. Izvoljeni so bili za načelnika g. Makso Lileg, višji davčni upravitelj v pok. in častni odbornik Zveze, za I. podnačelnika g. Andrej Skulj, oblastni šolski nadzornik, drugo mesto podnačelnika je ostalo rezervirano; za tajnika g. Joža Bekš, višji davčni kontrolor, za njegovega namestnika g. Anton Fakin, ravnatelj meščanske šole, za blagajnika g. Ignacij Rus, sreski tajnik in za njegovega namestnika g. Fran Petrovič, vodja zemljiške knjige. — Načelstveni odsek sestavljajo po soglasnem sklepu odboreve seje: načelnik, oboje podnačelnika, tajnik, blagajnik in urednik Zvezinega glasila.

— **Knjige Slov. Šolske Matic** za Maribor — okolično se nahajajo pri g. šolskem slugi deške osnovne šole v Razlagovi ulici v Mariboru. — Podgornik Filip, poverjenik.

— **Mednarodnost jubilejnega velesoja** v Ljubljani, ki se bo vršil od 29. maja do 9. junija najlepše dokazuje pregled razstavljalcev. Najraznovrstnejše blago po tovarniških cenah razstavi na prostoru od 40.000 m² skoraj 800 tovarov, od teh ena tretjina iz inozemstva, in sicer iz Anglije, Avstrije, Belgije, Brazilije, ČSR, Danske, Francije, Finske, Grčije, Holandske, Italije, Litve, Nemčije, Ogrske, Poljske, Švedske, Švice in Severne Amerike. Legitimacije, ki upravičujejo do polovne vožnje na železnici, veljajo 30 Din in se dajo pri denarnih zavodih, zastopnikih, trgovskih organizacijah, Putniku itd. in direktno od velesojnega urada.

— **Za teritorialno razširjenje delovanja Slovenskega društva za varstvo živali.** Laniš leto se je ustanovilo v Ljubljani društvo za varstvo živali. Njegovo aktivno delovanje se razteza za enkrat samo na območje ljubljanskega mesta. Izven Ljubljane pa — razen pristopa nekaterih prijateljev živali k društvu — ni bilo zaznamovati posebnega udeleževanja. — Društvo namerava izdati še to leto obširnejši bilten, da tako nadomesti pomanjkanje lastnega glasila, a obenem stori z njim prvi važnejši korak za propagando društvenih ciljev. Tak bilten bo brezdvomno zelo dobrodošel tudi našim šolskim vodstvom, saj so baš naše osnovne

FOTO-APARATE kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik
Ljubljana, Stari trg 9.

Drogerija „ADRIA“
LJUBLJANA 1
SELENBURGOVA 1

Mr. Ph. S. Boréč
priporoča svojo veliko zalogo foto-aparatur in potrebnih kakor tudi kozmetične parfumerijske artikla, ki se dobijo v največji izbiri.